

Integrative and Interactive Approaches to Teaching Through Art, Larissa, Kreikka

Erasmus+ -kurssia odotettiin jo pari vuotta ja olihan se aivan uskomatonta päästä vihdoinkin lähtemään! Olen työssäni sivistysjohtajana keskittynyt kehittämään viime ja tänä vuonna kulttuuria ja taidetta (mm. kulttuuriopetus suunnitelmaa ja kunnan kulttuuri ohjelmaa sekä Sotkamo375-ohjelmaa) ja olen pohtinut kansalaisopiston rehtorina, että miten lisätä Sotkamon toimipisteeseen samaa taidedraivia kuin Kuhmon toimipisteessä on. Kreikan Larissan kurssin oli tarkoitus antaa minulle uutta puhtia tarkastella taiteen merkitystä, sen käytännön toteutusta ja näkyvyyttä. Samalla mietin, että voisimmeko saada sieltä jollekin alakoulullemme ja mahdollisesti aikuisopiskelijoillemme ystävyys- ja vaihto-oppilaitoksen.

Sotkamosta kun lähdetään maailmalle, on ensin matkustettava Helsinkiin junalla päivä ja yövyttävä siellä. Lentokoneella tästä Kainuun kolkasta ei pääse matkustamaan kuin joskus harvoin. Helsingistä sitten lennettiin neljän hengen ryhmänä Istanbulin kautta Thessalonikiin ja yövyttiin myös siellä päästäksemme sitten seuraavana päivänä Larissaan junalla. Samanlainen oli paluumatka samoilla yöpymisillä, joten melkein neljä päivää meni minulta siirtymisiin, muilla taisi mennä vähän vähemmän. Kauas on pitkä matka, sehän tiedettiin jo ennakkoon. Mutta ihana Kreikka, sen kauniit syyslokakuiset säät ja mielenkiintoinen kurssi oli edessä, pienet matkustushaitat olivat toisarvoisia.

Larissa tai kreikaksi Lárissa on kaupunki ja alue Thessalian maakunnassa, sisämaassa. Asukkaita siellä on yli 160 000 ja se tunnetaan länsimaisen lääketieteen isän, Hippokrateen paikkakuntana. Kaupunkikuvassa näkyy edelleen historiallisten aikakausien jäänteitä yhdistettynä moderniin kaupunkikuvaan, puistoihin ja taideteoksiin. Ihailimme vanhoja rakennuksia ja teitä kuten esim. kreikkalaista teatteria, antiikin roomalaisten rakentamaa tien pohjaa, ottomaanien hamamia jne. Kaupunki on vilkas hallinto- ja kauppakeskus, viehättävä ja paljon pienemmältä vaikuttava kuin asukasmäärä antaa uskoa. Kreikkalaiset suhtautuvat meihin suomalaisiin ystävällisesti ja palvelevat hyvin ja kohteliaasti.

Kurssi, johon osallistuimme, oli Pralican järjestämä kymmenen päivän kurssi nimeltään *Integrative and Interactive Approaches to Teaching Through Art*. Aloitimme kurssin perjantaina 23.9 illalla tutustumalla kurssin vetäjään Konstantinokseen eli tuttavallisemmin Kostasiin. Hotellilta oli kurssipaikalle mukava kävelymatka ja sinne meidät johdatteli Pralican koordinaattori Ivan sen jälkeen, kun olimme istuneet tutustumassa ensin kahvilla yhdessä hänen kanssaan. Kostas kävi luennoiden ja keskustellen läpi johdannon kurssiin, taiteen teoriaa, periaatteita, lähteitä jne. Saimme heti alkuun uusia linkkejä, joita voimme hyödyntää myöhemmin. Pelasimme yhdessä Kreikka-peliä ja tiesin muuten, mikä on Kreikan kansalliseläin, tiedätkö sinä? Taidepeliäkin pelattiin ja aika hyvin siinä myös pärjäsin!

Ensimmäisenä viikonloppuna, lauantaina olimme uudelleen luennoilla ja intensiivisissä keskusteluissa Kostasin koululla mm. museopedagogiikasta ja yleensä taide(oppi)laitosten roolista ja tutustuimme tauoilla oppilaiden tekemiin koulupihaan viihtyvyyttä edistäviin teoksiin. Sunnuntaina saimme kaupunkikierrokselle hyvin osaavan ja viehättävän Konstantinan eli Tinan. Hän kierrätti meitä kaupungilla ja kertoi läpileikkauksen historiasta, politiikasta menneinä vuosisatoina, väestöstä, elinkeinoista, rakentamisesta ja rakennuksista, puistoista, uskonnoista jne. Parempaa tapaa tutustua kaupunkiin on vaikea löytää! Lisäksi kävimme diakronisessa museossa ja hurmaannuimme tuntitolkulla historiasta ja taiteesta yhä syvemmin!

Maanantaina ja torstaina teimme kouluvierailuja alakouluun, erityiskouluun ja Second Chance schooliin sekä musiikkiin erikoistuneeseen kouluun ja yksityiseen ammattikouluun. Mielenkiintoisia vierailuja kaikki! Kostas toimi tulkkina suurimmaksi osaksi, koska englantia ei osata niin hyvin kuin meillä Suomessa. Kävimme joillakin oppitunneilla ja keskustelimme rehtoreiden ja opettajien kanssa. Minua ilahdutti lasten tekemien taideteosten näkyminen käytävillä ja muissa tiloissa. Musiikinopetuksen kohdalla ihailin opiskelijoiden osaamista, mutta mietin, että missähän ovat kuulosuojaimet ja korvatulpat! Kovin syvällisesti emme päässeet tutustumaan koulujen arkeen, mutta kohtaamiset olivat kuitenkin hyvin arvokkaita kokemuksia.

Meteora, yksi maailman perintökohteista, oli ohjelmassa koko päivän retkenä tiistaina. Kuljimme autolla tuon kohtuullisen pitkän välimatkan ja tutustuimme paikan päällä henkeäsalpaaviin tuulen ja veden rapauttamiin vuoristomaisemiin ja kahteen siellä olevaan ortodoksiluostariin, joihin

saimme englanninkielisen opastuksen. Iltapäivän loppuun kävimme kylässä katselemaan 3D-elokuvia paikkaan liittyen. Huikea matka, jota on vaikea kuvata sanoin, se pitää itse kokea joko siellä tai videolta. Jäin miettimään, että kuinka kestävää tuo turistimatka on, mutta varmasti se on taloudellisesti tarpeellista luostareille ja alueelle.

The Mill, museo, joka oli toiminut viljamyllynä ja -varastona aikaisemmin, oli rakennettu siten, että koneita ja viljantyöstöprosesseja saattoi omakohtaisesti kokeilla ja havainnoida. Nähtävillä oli myös taide-esineitä. Alakerrassa sijaitsi lahjoitusnukkemuseo ja tilat esityksiin. Ihanasti englantia puhuva Konstantina työskentelee varsinaisesti tuossa historiallisessa myllyssä ja hän johdatteli meidät keskiviikkona huoneiden läpi viime vuosisatojen maailmaan. Hyppäsimme myös taidetyöpajaan ja teimme aiheeseen liittyviä julisteita, jotka saimme mukaamme.

Kostasin kanssa keskustelimme aiheesta, miten käyttää opetuksessa museoita ja taidemuseoita ja niiden esineitä luovan ajattelun pohjana ja kokeilimme sitä käytännössä. The Mill oli tarjonnut meille yhtenä iltana myös toisenlaisen elämyksen eli rakennuksen aukiolla kuumia juomia nauttien katselimme sirkusakrobatiaa kahden nuoren esityksessä ikkunoista alas seinää pitkin upean musiikin säestyksellä. Mikä ahaa-elämys, näinkin voi rakennuksia käyttää!

Museovierailuita teimme myös kaupungin omistamaan taidegalleriaan, johon tutustuimme keskiviikkona ja folkloremuseoon torstaina. Molemmat mieleenpainuvia, varsinkin kun jälkimmäisessä osallistuimme myös taide/kädentaitotyöpajaan ja siinä minä olin todella epämukavuusalueella, mutta muut ihan elementissään. Selvisin siitä jotenkuten - paremmin meni vierailu keraamikotaitelijan bottegaan, jossa teimme savesta granaattimenoita ja saimme tutustua keraamikon taideteoksiin ja koruihin. Parasta siinä vierailussa oli, että minä toimin tulkkina, koska keraamikko ei osannut kuin kreikkaa ja italiaa ja niinpä minä tulkkasin italiasta suomeksi ja englanniksi ja päinvastoin. Kostas väitti, että koska osasin italiaa, niin keraamikko auttoi minua eniten granaattimenen teossa ja siksi se minun oli kaunein. Hyvä siitä kyllä tuli ja toin sen siksi myös koti-Suomeen!

Vapaan sivistystyön kurseja on tarjolla Kreikassakin, mutta ne eivät ole keskittyneet omaan oppilaitosmuotoonsa kuten meillä mm. kansalaisopistoihin. Niitä tarjoavat oppilaitokset, museot ja taidegalleriat sekä yksityiset taiteilijat. Esittelimme muuten yhteisesti Kostasille Suomen koulutusjärjestelmää ja kansalaisopistoja. Vertailimme yhtäläisyyksiä ja eroja. Yksi suuri eroavaisuus on, että opettajat Kreikassa ovat valtion palveluksessa, mutta koulut ovat kuntien ja kaupunkien. Jos meillä opettajien rekrytointiprosessit ovat haasteellisia, niin ei tuo valtion systeemikään ole helpoimmasta päästä!

Sattumoisin päädyimme yhteen taiteilijoiden kurssipaikkaan, joka sijaitsi aivan hotelliamme vastapäätä. Heillä oli yksi suuri tila, joka toimi milloin maalauskurssin salina, milloin tanssisalina tai kädentaitotilana, siis vapaata sivistystyötä yhtä kaikki! Lisäksi heillä oli pieni putiikki, jossa he myivät tuotteitaan. Ostoksia siis tehtiin sielläkin! Kyllä niitä ostoksia tehtiin muutenkin, Larissan liikkeitä ja putiikit houkuttelivat meidät uumeniinsa lauantaina, kun meillä oli ainoa vapaa aamupäivä ja osa iltapäivästä.

Sää oli matkallamme aurinkoisia ja lämpimiä ja niinpä kävelimme todella paljon. Koko matkan ajan ihailin erilaisia muraaleja, joita kaupungista löytyi vähän joka puolelta; ainakin yhden muraalin yritän saada tänne Sotkamoon johonkin niistä uudisrakennuksista, joita meille seuraavien vuosien aikana valmistuu.

Hotellit olivat erinomaiset, ihan kaikki. Kreikkalainen ruoka on hyvää ja gluteenittomanakin sitä useimmiten sai. Tilasimme joka päivä kreikkalaista salaattia eli horiatikin alkuruoaksi ja joka paikassa se oli erilainen, vaikka ainekset ovat samat. Viiniäkin maisteltiin, mutta kohtuudella. Yhtenä iltana vierailimme basaarissa, joka kuuleman mukaan on Larissassa kerran vuodessa. Se oli niin täynnä ihmisiä, myyntikojuja ja tavaroita, että tuli ihan eksymisen ja maailmasta häviämisen tunne. Maistelimme halvaa, sitä sellaista, mitä tehdään maissia sakeuttamisaineena käyttäen. Se oli uskomattoman hyvää ja söimme sitä niin paljon, että nyt ei sitten vähään aikaan tarvitse halvaa, sitä tavallisimmin Suomesta saatavaakaan, ostaa.

Perjantai-iltana tapasimme puistokahvilassa uudelleen Ivanin puolisonsa kanssa ja kerroimme kokemuksistamme kurssista. Se oli miellyttävä rauhallinen hetki yhdessä ja tuntui kuin olisimme tunteneet toisemme aina. Viimeisenä päivänä tapasimme joenvarsikävelyllä Kostas ja riensimme illan päätteeksi kaupungilla avautuvaan taidenäyttelyyn. Saimme todistukset kurssista paikan alaulassa. Viimeisten yhteisten valokuvien ottaminen oli haasteellista, mutta henkilöt ja todistukset sekä Kostas tulivat ikuistetuksi.

Sunnuntaiamun lähtö viivästyi kaupungilla olleen urheilukilpailun vuoksi, josta kukaan ei tiennyt mitään, ei siis taksinkuljettajat eivätkä hotellin respan työntekijäkään. Sellaista se on Kreikassa, mutta kun asemalle päästiin, niin juna tuli täsmällisesti ja kulki ajoissa. Hyvä kurssimatka Kreikkaan alkoi olla ohi, kiitos Outille, Anulle ja Anna-Maijalle upeasta kollegiaalisesta seurasta! Asemakahvilassa saimme terveisiä eräältä kreikkalaiselta mieheltä vietäväksi tanssivalle ja ah, niin ihanalle, Suomen pääministeri Sannalle!